

Oslo, 26. januar 2006

**Direktoratet for Naturforvaltning,
7485 Trondheim.**

KRAV OM MIDLERTIDIG VERN OG FORSLAG OM VARIG VERN AV NATURSKOGSOMRÅDE VED VINTERBRO I ÅS KOMMUNE

Norges Naturvernforbund krever med dette at naturskogsområdet ved Vinterbro i Ås kommune i Akershus (se vedlagt kart) omgående blir midlertidig vernet, og at det samtidig settes i gang en tradisjonell verneplanprosess etter naturvernloven med sikte på permanent vern av området.

Bakgrunnen for dette kravet er at det rett etter nyttår ble satt i gang en omfattende hogst midt i dette vernverdige naturskogområdet, og som pr. dato ikke er avsluttet, (se oppslag i Aftenposten 11.1.2006 og Østlandets Blad 12.1.2006). Det foregår også en mindre hogst nederst i lia mot E18. Det er derfor viktig at disse hogstene stoppes før skaden blir for stor.

Dette området ved Vinterbro består av høyproduktiv, kystnær skog, som er en av de aller største manglene i skogvernet i Norge. Det er bare kjent et fåtall tilsvarende områder. Det er derfor kritisk når et slikt område ødelegges. Områdets verdier har vært kjent siden midt på 1980-tallet. Nyere registreringer i området og kunnskaper om skogene i Norge har bekreftet og forsterket verneverdiene i dette området i vesentlig grad.

Hogsten i dette området viser med all tydelighet at skogbruksnæringen selv ikke er i stand til å ta vare på de dokumenterte verneverdiene dette området har, og at ordningen med frivillig vern ikke har vært et egnet virkemiddel i dette tilfellet. Til nå har heller ikke kommunen eller staten klart å ta vare på de verneverdiene som finnes i dette området.

Norges Naturvernforbund mener derfor at den eneste måten vernekvalitetene i dette området kan sikres på er gjennom tradisjonelt vern etter naturvernloven.

DOKUMENTASJON AV VERNEVERDIENE

Området ble registrert første gang i 1987 og ble vurdert som lokalt viktig spesialområde i forbindelse med verneplan for barskog (Korsmo og Svalastog, rapporten utgitt i 1993, registrene foretatt i 1987). Siden har det blitt foretatt flere registreringer i området av Siste Sjanse (2001 og 2004).

Området er klassifisert som viktig område for biologisk mangfold i rapporten Biologisk mangfold i Ås kommune, NIJOS rapport 05/2000. Området er også registrert under "Prioriterte naturtyper" i Direktoratet for naturforvaltnings Naturbase.

BESKRIVELSE AV OMRÅDET

Nedenfor gis de en kort beskrivelse av området. For mer utfyllende beskrivelser vises til den dokumentasjonen som finnes, se ovenfor.

Beliggenhet og omfang

Det foreslåtte verneområdet ligger stort sett i ei vestvendt li rett øst for E18 ved Vinterbro i Ås kommune. Høyden varierer fra 60 til 170 m.o.h. Forslaget omfatter et areal på ca 750 dekar. Området grenser i vest mot E18, i Øst mot ei stor kraftlinje, i sør mot jorder og i nord mot mer hogstpåvirket skog. Innenfor forslaget til vernegrensa finnes det også en del hogstpåvirket skog, spesielt langs kraftlinja og i nord mot pukkverket og mer hogstpåvirket skog. Naturvernforbundet mener imidlertid at det i et langsiktig perspektiv vil være hensiktsmessig å ta med også disse arealene, da dette vil øke verdien av området på sikt.

Vegetasjon og flora

Store deler av området er høyproduktiv skog og er preget av lågurtgranskog med jevnt innslag av forskjellige løvtrær, særlig bjørk, hengebjørk og osp. Det er et høyt innslag av hasselkratt i området, mens rogn, selje, svartor, gråor, hegg, alm og lønn forekommer noe mer spredt. Det finnes også furu, ask og lind i området, samt noe gråor-heggeskog, storbregneskog og sumpskog.

I lågurtskogen er blåveis, fingerstarr, myskegras, jordbær og hengeaks karakteristiske arter, mens i storbregne- og gråor-heggeskogen finnes strutseving, skogstjerneblom, firblad og skogburkne.

Skogstruktur

Store deler av området er lite preget av tekniske inngrep og det er få spor av tidligere hogster i mye av området. Det finne likevel noen mindre hogstflater enkelte steder og områdene i nord og i sørøst er i større grad preget av tidligere hogster.

Området består for en stor del av grov og storvokst skog i en sen optimalfase som er i ferd med å gå over i en aldersfase. Det er registrert enkelttrær av gran på over 160 år i området, noe som er ytterst sjelden å finne i Follo. Gjennomsnittsalderen for trærne i området ligger også langt over det som er vanlig å finne i slike høyproduktive områder i lavlandet.

Det finnes en del liggende død ved i ulike nedbrytningsfaser i området. Dette er noe ujevnt fordelt og mest finnes i lias midtre del. De fleste lægrene er i en relativt tidlig nedbrytningsfase, men det finnes også en del sterkt nedbrutte stokker. Store deler av skogen vil i løpet av et par tiår gå over i en sammenbruddsfase og danne store mengder død ved.

Det finnes også mange grove og storvokste osp og bjørk i området, samt enkelte grove hegg. Det forekommer også noe spredt død ved av løvtrær i de fleste nedbrytningsstadier, også sterkt nedbrutte.

Arter

Artsmangfoldet i området er meget dårlig undersøkt, men Siste Sjanse har funnet en del interessante arter, deriblant fem rødlistearter (sopp, mose og fugl). Gammel skog i boreonemoral sone rundt Oslofjorden er generelt rike insektmiljøer. Dette gjelder sannsynligvis også Vinterbro.

Verdi for forskning og undervisning

Nærheten til Universitetet for miljø og biovitenskap og andre store skogfaglige forskningsmiljøer på Ås, gjør at et slikt gammelt naturskogsområdet har et stort potensial både innenfor undervisning og forskning.

Friluftsliv og opplevelsesverdier

Naturvernforbundet mener det er viktig at folk skal kunne oppleve hvordan en naturskog ser ut og hvordan den naturlige dynamikk i en slik skog virker. Det er ikke lenger noen selvfølge å ha tilgang til naturskoger i nærmiljøet, og området ved Vinterbro har en unik beliggenhet i så måte. Dette naturskogsområdet ligger midt i et meget befolkningsrikt område og er en del av Nøstvetmarka som er et meget viktig friluftsområde for store deler av befolkningen i kommunene Ås, Ski og Oppegård.

VURDERING AV VERNEVERDIENE

I Norge er det i dag vernet ca 1,4 % av det produktive skogarealet, mens de faglige anbefalingene tilsier et vern på minimum 5 %. For å nå dette nødvendige minimumet må det settes i gang et verneplanarbeid med en helt annen framdrift enn hva tilfelle er i dag. Det er også nødvendig at de verneverdige områdene vi kjenner til blir vernet og ikke overlatt til en skogbrusknæring som ikke er stand til å ta vare på de aktuelle verneverdiene.

Naturskogslokaliteten ved Vinterbro ble ved registreringen i 1987 vurdert som et lokalt viktig spesialområde. Siste Sjanse skriver i sin rapport fra 2001 blant annet følgende: "Lokaliteten har utvilsomt høy regional verdi. Såpass store, lite påvirkete skogområder på høy bonitet i lavlandet rundt Oslofjorden er sjeldne."

Kunnskapen om manglene ved skogvernet i Norge er betydelig bedret etter at dette området ble vurdert i 1987 og i 2001. I rapporten "Evaluering av skogvernet i Norge" (NINA-fagrapport 54, 2002) framgår det at høyproduktive kystnære skoger er en av de største manglene ved skogvernet i Norge.

KONKLUSJON

Naturskogsområdet ved Vinterbro er etter Norges Naturvernforbunds vurdering av nasjonal verdi og må sikres gjennom et tradisjonelt vern etter naturvernloven. Naturvernforbundet mener derfor at Miljøverndepartementet umiddelbart må sørger for at området blir midlertidig vernet før verneverdien blir ytterligere redusert, og at det samtidig settes i gang en tradisjonell verneplanprosess etter naturvernloven med sikte på permanent vern av dette området.

**Vennlig hilsen
Norges Naturvernforbund**

**Tore Killingland
generalsekretær**

**Gjermund Andersen
leder i skogutvalget**

Kopi
Miljøverndepartementet
Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Landbruks- og matdepartementet
Ås kommune
Norges Skogeierforbund
Viken Skogeierforening
Grunneierne
Stiftelsen Siste Sjanse